

مجموعه اسلامی

ذی القعدة ۱۳۳۸

مرکز توزیع:
باب عالی جاده سنده
(اتحاد تجارت)
کتابخانه سی ایله
(یکی توریه)
مطبعه سی

اداره خانه سی:
باب عالیده
(یکی توریه)
مطبعه سی فوقنده کی
دائرة مخصوصه

شرائط اشترا:

هر سنه يك برنجی وايتی آلی آیلغندن اعتباراً آتونه قید اولونور.
سنه لکی: اون ایکی نسخه اولق اوزره پوسته اجریله برابر
(۱۰۰)، آلی آیلغی: (۵۰) غروشدرد. مالک اجنبیه ایچین
۵۰ و ۳۰ غروش علاوه سی لازمدر.

شرائط تحریر:

اسلامك نفعیه خادم یازیلر مع التشر قبول ونشر اولونور. یازانك
شخصیتی دکل، یازینك ماهیتی نظر دفته آلتیر. کونده ریلجك آثار
اوقوناقلی و مختصرجه یازیلش اولالیدو. کلن یازیلردن شایان قبول
کوردولنلر تاریخ صیراسیله درج ایدیلیلر.

نك چكن سنه لره عائد و يك چوق معلومات مفیده یی حاوی اولان نسخه لری منتظماً
دیگیلمش و اوزره رلرینه قالین برر قاپاق کچیریلر ك مجلد كتاب حالته كتیرلشدرد. خیرالانیس
اولاییله جك بونفیس كتابلردن برنجیسنك موجودی بیتمش، ۷-۱۲ نجی نسخه لری پراکنده
اولارق قالمشدر. بهر نسخه سی ۱۰ غروشدرد. ۲، ۳، ۴ وه نجی جلدلر ك بدلی پوسته اجریله
برابر یوزر غروشدرد. طوغروودن طوغرویه اداره خانه یه داخلدن ۳۰۰ خارجدن ۳۵۰ غروش کونده ریلدیکی
صورته هر درت جلدی یوللانیر.

مجموعه اسلامی
۱۳۳۸

نسخه سی ۳۳۸ ذی القعدة سنه ، بشنچی جلدك
خاتمه سنی تشكیل ایله بن آلتشنچی نسخه سی ده ۳۴۳
شوالنده نشر اولونمش، وجوده كان مجلدات ایسه
مندرجاتك فوائده علمیه سی طولانیسیله (پنج گنج)
دینه بیله جك بر درجه ده بولونمشدر .
بلنكه جلد سادس ده اولكیلره لاققه فائده
اولور و حضرت مولی العاشقینك :

شش جهت را نوردده زین شش صحف
کی بطوف حوله من لم یطف

تمنسی ظهور ایدر .

تحدیث نعمت قیلندن عرض ایتدیکم بو
سوزلردن بن حصمه اصابت ایله یه جك اولان ،
آنجا محفلک تأسیسی و جانسپارانه بر غیرتله
ادامه سی اقتضایدر . یوقسه شرف اصلی ، او
مجلداتك مندرجات نافعہ سنی املا ایله مش اولان
ذوات فاضله یه عائددر .

بونی پك صمیمی اولارق اعتراف ایله برابر
شیمیدی یه قدر محفلک معاونت تحریر یه سنه
بولونان ذوات کرامه تشکرات متدارانه می تقدیم
ایدر ، بوفضیلتی و حیلتی ارباب معارفک یاردیمندن
مجموعه نك کا کان مستفید اولاجغی ده اومارم .

کچن نسخه ده سویله نیلیدیکی و بر آزل اول تکرار
ایدیلیدیکی وجهله محفل ، آلتنجی جلدینه ابتداء ایله مش و
۴۹ نجی نومرورده اعتباراً سنه ۱۲۵۶ نجی ده
ابتداء آلتی آیلر آتونه اولونلرک صرنی ضتام
بولمشدر .

مجلدات سابقه ده کورولن تدریجی تکاملک
انشاء الله بو جلدده کوستریله سی ده اداره جه
مصمدر . فقط عبدعاجز ، قولیاتدن زیاده فعلیات
طرفداری اولدیغ و بر چوق وعدلرده بولونوبده

اولنری انجاز ایدمه مه می شارلاتانلق صایدیغ ایچین
بوجلدك مندرجاتنده سویله تکمل و بویولده تنوع
ارائه ایدیله جکدر دیه شیمیدین اوزون بویلو
صایوب دوکمه یه جکم . شوقدر سویله یه جکم که
مجموعه ده تکامل کورولمه سی ، هرشیدن اول اوکا
رغبت کوستریله سیله ممکن اولایلیر . بناء علیه دائمی
قارئلریمزک کچن و بوسنه لره عائد آتونه بدلاتی تأدیه
خصوصنه همت و مسارعتلری محفل اداره سی ایچین
شوق و غیرته وسیله تشکیل ایدمه جکدر . بزم
ترا کتمزه قارشی لاقیدیلرینی محافظه ایله یلنرک ،
دوام ارسالاتی آرزو ایتمه دکلرینی بیلدیرمه لری ده
هیچ اولمازسه پوسته مصارفزی تقیصه مدار
اولاجقدر .

درخانه اگر کس است يك حرف بس است

ظاهر المولوی

محففل علمی :

تفسیرل - مفسرل

تفسیر بالدرایه نك سکننجی مرتبه سی

آیات وسورک مناسباتی خصوصنی تدقیق مرتبه سیدر
آیات وسورک آرازانده کی مناسباتک لزوم
وجودینه قائل اولانلره انکار ایدنلر آراسنده
خیلی قیل و قال وقوع بولمش ، (عزالدین بن
عبدالسلام) ایله متأخرین مفسریندن (صدیق
بهادرخان) بونلرک هر ایکسی « مختلف اغراض
و متنوع اسباب اوزرینه نازل اولان آیات آراسنده
مناسبت آرامق بیهوده تکلفدن عبارتدر » دیمشدرسه ده
مناسبت قائل اولان جمهوره کوره آیات شریفه
حسب الوقایع نازل و حسب الحکمه مرتب اولارق
نازل اولمشدر . فخر رازی که تفسیرینک هیچ بر
یرنده مناسبت در میان ایتمه دن کچمز ، او دیورکه :

لطائف قرآنیہ نك پك چوغی ترتیب آیاتہ مودوعدر .
اونی انكار، مزایای قرآنیہ دن تعامیدر . بوكا بناء
بو بابدہ اولاً تشمیر ساق ایدن و ۸۰۰ تاریخندہ
وفات ایله یں (برهان الدین البقاعی) دركه مشارالیه
(نظم الدرر فی تناسب السور) نامندہ پك مهم بر
اثر میدانہ قویہ رق عالمی خشنود ایتمشدر . اونی
متعاقباً ینہ اونك ایله معاصر بولونان سیوطی
مرحومده (تناسق الدرر فی تناسب الآی والسور)
نام اثرینی میدانہ قویمشدر .

صدیق بہادر خان ایسہ تفسیرندہ بقاعی بہ ہجوم
ایدیور و سلاح اولمق اوزرہ آیاتك حسب الوقایع
المختلفہ نازل اولدیغنی درمیان و ذیل اولمق اوزرہ
امری القیسك مختلف مقصدلرلہ یازدیغنی قصائد
آراسندہ مناسبت آرامغہ بکڑہ تہرك زادفی الطنبور
نغمۃ اخرى مثلنجه بویوك بر پوط قیریور .
حال بوكہ حسب الوقایع نازل اولان آیات جلیلیہ
جناب جبریل کتیردجکہ ہانکی سورہ نك زہ سنہ ،
ہانکی آیتك یازیلاجغنی دہ بیلدیریر وشو صورتلہ
ترتیب آیات توقیفی بر صورتدہ وجود بولوردی .
بناء علیہ تنزیل آیاتدہ مناسبت آریوب ترتیلرندہ
مناسبت آراماق بویوك منطقسز لقدر .

شعر

والنجم تستصغر الابصار صورته

والذنب للطرف لا للنجم في الصغر

تفسیر بالدرایہ نك طقوزنجی مرتبہ سی

تعارضات موهومہ نك ازالہ سیدر

علوم قرآنیہ دہ اختصاصدن وقتنی قیصقانان ،
شیوۂ اسالیب قرآنیہ بہ بیکانہ بولونقلری جہتلہ
قرآنك بعض آیاتی آراسندہ مختلف اسباب
طولانیسیلہ کوزوکن تخالفات صوریہ بی حقیقی تخالف
ظن ایدرلردہ کیسی ، مستشرقلرک یابدقلری کیسی ؛
ایشتہ قرآن قرآن دیہ وجوہ اعجازك بر مجموعۂ

بدیع البیانی اولمق اوزرہ کوستردیکنز کتابك
آیاتی آراسندہ پك چوق تعارضلر واردر ! دیہرك
یاغارملر قوپاریرلر ، کیسی دہ سادہ دلاک و بو
خصوصدہ عدم وقوف و قلت توغل سیبیلہ شک
و اضطراب ایچندہ قیورانیرلر . حال بوكہ عمرینك
رکن مہمنی تعقیب اسالیب قرآنیہ و تدرب تراکیب
فرقانیہ دہ سوہ سوہ کچیرمش اولانلر بوکی
اختلافاتك موهوم اولدیغنی بروجہ زیر بالوجوہ
استدلال ایله میدانہ چیقارہ رق معترضینہ طاش
یوتدورورلر .

برنجی نمونہ — قرآنك خلقت آدمہ متعلق
آیاتی آراسندہ ، مثلاً کیسیسندہ طوپراقدن ، کیسیسندہ
اوزون مدت صویہ محاورتی حسینیلہ قوقش چاموردن
[من حاء مسنون] دیکرندہ یاپیشقان چاموردن
[من طین لازب] اوبرنددہ اجزاء ارضیہ ایله
مخلوط بولونمایان خالص چاموردن [من سلالۃ من طین]
دہا اوبرندہ آتشدہ پیشیریلش دستی مقولہ سی کیسی
طوقوندقدہ سس ویرن قورومش چاموردن
[من صلصال] خلق اولوندیغنہ دائر بیاناتہ تضادف
اولونویورکہ بویله یالکز خلقت آدم مسئلہ سندہ بر
قاچ درلو تخالفات موهومہ قارشیسندہ بولونانلرک
یاصیحۂ اعتراض فیrolاتہ جقلرینہ ، یاخود شک
و اضطرابہ دوشہ جکلرینہ شہہ یوقدر . حال بوكہ
اہل تحقیق ، بروجہ آتی بیانات ایله اختلافات
مزبورہ نك برسر ایدن عبارت بولوندیغنی کوستریورلر :
جواب : نسخۂ کبرای قوۂ قاہرہ و آیت
عظمای فطرۂ باہرہ اولان آدمك یارادیلشی اطوار
مختلفہ و احوال متشتتہ کچردیکنندہ شہہ یوقدر .
جسد آدمك اطوار طینیہ سی ، اجزاسی متفرق
اولان طوپراقدن باشلا یوب صویہ قاریشیور ،
چامور اولویور ، بعدہ کونشدہ برزمان براقیلہ رق
صوینی چکیور ، بوندن صوکرادہ قورویوب صلصال

اولویور وشو اطوارك هن بریسی اعتباریله قرأنده
بیانات متعدده بولونیور. مادام که هر برینک مرجع
ابتدائیسی جوهر واحد اولان طوپراقدر . شو
حالده بیانات مزبوره آراسنده هیچ بردرلو تخالف
یو قدر .

دارلفنون الہیات فاکولتہ سی تفسیر
و تاریخ تفسیر مدرسی

برغمہ لی جودت

اسلام تاریخندہ اسناد

۴

اسلامدہ (اسناد) ک یرلشمسی وعادتا دینی
برماہیت اکتساب ایتیمی اسلامک وسعت وعلویتندن
وجناب شارع اعظم علیہ الصلاة والسلامک عدل
وانصاف ایله متحلی بولمسنندرکہ دین ایله متعارض
اولیان ، دین وملت ایچون نافع و مفید اولان
مستحسن شیر اسلامه قبول ایدلمشدر . بوده دینک
ویغمبر عالیشانک نه قدر بویوک مزیتلری حائر
اولدقلرینی واسلامدہ قطعاً تعصب و تضییق بولمیدیغنی
اشعار ایدر .

دین مبینمک واحکام منیفه سنک تحریف وتغیر
صورتیله تبدیل وتحویلہ اوغراتیله میهرق مصون
ومحفوظ قالمسی بوسایه ددر . اگر دینک مبدأندن
بری اسناد مرعی اولمسه ایدی ادیان سبالفه و
احکامی کی تحریکات وتبدلاته معروض قالمسندن
قورقولور ایدی . جناب حق ، خاتم اتم ادیان اولان
اسلامی (اسناد) ایله محافظه بیوردی . حال بوکه
اسنادسزلق یوزندن قرأندن اول نازل وهر اوچنک
کلام قدسی الہی اولدقلرینه ایمان ایله مکلف
بولندیغمز (تورات شریف) و (انجیل منیف)
ایله (زبور مقدس) نسخہ لرینی بولامیورز . الذہ کی

نسخہ لر دلالت ایدیورکہ اصل منزلر ضایع
ایدلمشدر . چونکہ (تورات) ده موسی علیہ السلام
حضر تلرینک ارتحالندن صوکره کی وقوعات ، کذلک
(انجیل) ده حواریونک اجرا آتی (زبور) ده
آل داود مزامیری منظورمز اولویور . بونلردن
باشقه انجیل شریفده برده تعدد واردرکہ (انجیل
متی) ، (انجیل لوقا) کی ناملر آلہرق بربرینه
اویمار برحاله کلشدر . احکام خرستیانیہ کمنجه
هیچ براسنادکاه بوله میهرق معلقده قالمش وبویوزدن
اسلامک ظواہر فروغنده کوریلان وهر وقت قابل
تألیف اولان اختلاف نافع ، مذاهب خرستیانیہ ده
اصوله ساری وزاعی بادی مضر بر شکل آلمشدر .
چونکہ صاحب لری اولان رسل فخامک ، بزم
احادیثز مقابلی اولان کلمات سنیه لری ومفسر لرینک
اقوالی بوکتب جلیله یه کیره رک ایچندن حقیقلماز
برحاله کلشدر .

اسنادسزلق یوزندن احادیث موسویه وعیسویه
ضایع اولمشدر . اوت ، اسلامده یالکز قرآن
وحديث دکل ، بونلردن مستنبط اولان احکام اصلیه
وفرعیه ده ، استنباط ایدن اماملردن (اسناد) ایله
نقل وروایت ایدیلیر ، بوادعائمه دلیل اولہرق امام
اعظم حضر تلرندن مروی اولان فقه اکبرک وجامع
الصغیرک اسنادلرینی عرض ایدرم . آنلردن فقه
الا کبرک اسنادی : اخبرنا ابوالعین میمون بن محمد
بن محمد بن معتمد المکحولی النسفی قال اخبرنا
ابوعبد الله الحسین بن ابی الحسن الکاشغری الملقب
بالفضل قال اخبرنا ابومالك نصر بن نصر بن حم
الحتلی قال حدثنا ابو الحسن علی بن الحسن ابن محمد
الغزال قال حدثنا نصیر بن یحیی الفقیه قال سمعت
ابا مطیع الحکم بن عبد الله البلیخی رحمه الله قال
سألت ابا حنیفة النعمان بن ثابت رضی الله عنه عن
الفقه الا کبر فقال ان لا تکفر احداً بذنب . . .